Journal of Surgery
[Jurnalul de Chirurgie]

History of surgery Open Access

Profesor dr. Oscar Franche (1900-1988), personalitate întemeietoare a urologiei ieșene moderne

Dana Baran
Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T.Popa” – Iași

Abstract. [**Professor Dr. Oscar Franche (1900-1988), a Founder Personality of Modern Urology in Iași**] Prof. dr. Oscar Franche (1900-1988) was a remarkable surgeon who mainly contributed to the development of modern urology at the Faculty of Medicine of the University of Iași, the academic school he graduated from in 1926. Dr. Franche specialised in general surgery and urology with prominent masters such as Professors Ion Tănăsescu and Nicolae Hortolomei in Iasi and then with Professor Georges Marion, in Paris. From 1936 to 1938 he worked as a foreign assistant at the Urological Clinic of the *Necker*-Children's *Hospital* in the capital of France. An outstanding professional in his field, Dr. Franche developed a complex activity as a skilled surgeon and an excellent teacher, endowed with administrative qualities as well. If in general surgery Prof. Oscar Franche mainly performed interventions on the digestive system, in urology he updated the whole range of modern explorations of the urinary system, promoted new operative techniques of exeresis and reconstruction and undertook original investigations of the disorders occurring in the pyelo-ureteral dynamics. In 1959, he acquired for his clinic an extracorporeal dialysis device – a Kolff artificial kidney - for treating acute renal failure, an acute hemodialysis nucleus, which was the basis for the establishment of the present day Chronic Dialysis Center in Iași, in the same hospital where nowadays kidney transplant can be equally performed successfully. Prof. Franche organised a modern surgery clinic with a urology profile, directed the Social Insurance Hospital (1945-1947), the "Caritatea" [Charity] Hospital (1947-1950), and "C.I. Parhon" Unified Hospital (1951-1953). From a humanistic perspective he equally cultivated the history of medical sciences, particularly, surgery. A valuable member of the Society of Physicians and Naturalists of Iași (SMN), he participated in the Editorial Board of "The SMN Medical-Surgical Journal" and some of his studies were published in this ancient reputed Romanian medical periodical. In 1945-1946, Prof. Oscar Franche was SMN president and from December 1, 1954 to November 1, 1967, he was rector of the Institute [today's University] of Medicine and Pharmacy of Iași. In recognition of his merits he was awarded national distinctions and was also elected member of the Romanian Society of Surgery, of the Romanian Society of Urology, corresponding member of the French Society of Urology and corresponding member of the International Society of Surgery.

Keywords: OSCAR FRANCHE, SURGERY, UROLOGY, PYELO-URETERAL DYNAMICS, RECONSTRUCTION TECHNIQUES

Repere biografice profesionale. Prof. Dr. Docent Oscar Franche s-a născut într-o familie cu origini austriece, la 12 decembrie 1900, în comuna Şuşani din judeţul Vâlcea, destinul său pământesc încheindu-se la 10 octombrie 1988, în București.(Fig.1) S-a stabilit la Iași, unde a urmat școala, înscriindu-se apoi la Facultatea de Medicină a Universității, pe care a absolvit-o în 1926.

Corresponding author: Dana Baran dana_baran@yahoo.com
Received May 9, 2023; **Accepted May 29**, 2023, Published June 30, 2023
Citation: Baran Dana. Professor Dr. Oscar Franche (1900-1988), a Founder Personality of Modern Urology in Iași. Journal of Surgery [Jurnalul de chirurgie]. 2023; 19 (2): 171 - 185. [Article in Romanian]. DOI:10.7438/JSURG.2023.02.09
Copyright: © 2023 Dana Baran. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Teza de doctorat în medicină și chirurgie, coordonată de Prof. Dr. Nicolae Hortolomei, a avut ca subiect „Chorioepiteliomul".

Stagiul parizian. Pe lângă cunoștințele teoretice și abilitățile practice dobândite la Iași, Dr. Franche a beneficiat de un stagiu de pregătire, ca asistent străin, la Clinica Urologică a Spitalului Necker din Paris, derulat sub autoritatea Profesorului Dr. Georges Marion, între 1936-1938. A devenit posesorul unei Diplome de specializare în bolile şi operaţiile genito-urinare eliberată de Facultatea de Medicină din Paris, în urma examenului susţinut în 1939.

Activitatea didactică și schimbările postbelice. Cooptat în învățământ încă de student, din anul 1923, a fost aspirant și preparator la Institutul de Anatomie, implicându-se în predarea Anatomiei Descriptive, sub îndrumarea Doctorului Gheorghe Zamfirescu, profesor suplinitor. A fost deopotrivă asistent la Clinica I Chirurgie din bătrâna capitală a Moldovei, unde profesor era renumitul chirurg Dr. Nicolae Hortolomei; șef de lucrări era atunci viitorul Profesor Dr. Vladimir Buțureanu, iar Dr. Theodor Burghele, unul din preparatori. Din 1 ianuarie 1930, prin Ordinul Ministerului Instrucțiunii No. 176178/1929, Dr. Franche a devenit șef de lucrări provizoriu.Titularul Catedrei Chirurgicale I era acum Prof. Dr. Paul Anghel, în urma plecării la București a Profesorului Hortolomei. Între asistenți figura Dr. Eugen Lucinescu, iar între preparatori se afla Dr. Gheorghe Chipail. (1) În conformitate cu prevederile art. 48 din legea învățământului universitar, prin Înalt Decret Regal Nr. 876/1939, Dr. Oscar Franche a fost definitivat în postul de șef de lucrări la Clinica I Chirurgicală de pe lângă Facultatea de Medicină, în ziua de 01.01.1939. În această perioadă a colaborat cu Prof. Dr. Alexandru Moruzi, conducătorul Clinicii Chirurgicale și de Boli ale Căilor Urinare. Cariera didactică a fost încununată, în 1942, de conferirea titlului de profesor și șef al Catedrei de Clinică Chirurgicală și Urologică (1942-1948), care, din 1943, a funcționat la noul Spital al Asigurărilor Sociale, ce tocmai se inaugurase în Copou. (Fig.2)

Fig.2. a. Iași.Vechiul Spital al Asigurărilor Sociale (1929)

Fig. 2.b. Iași. Noul Spital al Asigurărilor Sociale (1943): numit, din 1948, Spitalul „Dr. C.I. Parhon"

Merită amintit faptul că, în 25 mai 1943, s-a emis un decret lege de către mareșalul Ion Antonescu, la propunerea ministrului sănătății, muncii și ocrotirilor sociale, Prof. Dr. Petre Tomescu, și, de comun acord cu ministrul educației naționale, Prof. Ion Petrovici, Spitalul Asigurărilor Sociale s-a transformat în spital universitar. În aceste împrejurări, au fost numiți profesori la noile clinici astfel create: Prof. Dr. Gh. Tudoranu,

decanul Facultății de Medicină, la Clinica I Medicală; Prof. Dr. Gh. Plăcințeanu, un alt valoros discipol al Maestrului Hortolomei, la Clinica a Il-a Obstetrică și Ginecologie; și Prof. Dr. Oscar Franche, la Clinica Chirurgicală și a Bolilor Căilor Urinare. Oficialii ministeriali menționau că, prin instalarea acestor clinici la Spitalul din Copou, Facultatea de Medicină „va avea mari posibilități de învățământ pentru cele trei discipline fundamentale pe teren practic: medicină internă, chirurgie și obstetrică", iar „Casa Națională de Asigurări de Sănătate și bolnavii săi vor avea un spital încadrat cu cel mai valoros personal medical ce s-ar putea găsi astăzi în țară" (2).

Din păcate, anii 1940-1945 au constituit o perioadă dramatică, din cauza Războiului și refugiului, care s-au răsfrânt deopotrivă asupra activităților medico-sanitare și academice, precum și din cauza schimbării brutale a ordinii politice survenite într-o serie de țări est-europene, între care și România. Între 1949-1973, consecutiv reformei învățământului, urologia s-a desființat ca specialitate autonomă, dar Prof. Dr. Franche a rămas șeful Clinicii a II-a Chirurgicale, a cărei orientare urologică s-a menținut, astfel încât patologia cu acest specific era dirijată către serviciul său, deja consacrat în domeniu. Noțiunile de urologie erau cuprinse în cursul de Chirurgie generală predate studenților de anul IV. Profesorul Franche a condus Clinica a II-a Chirurgicală între 1942-1969, imprimând urologiei ieșene un caracter pregnant chirurgical. În Clinica sa, a format chirurgi urologi valoroși, ce au onorat ulterior această specialitate, mai cu seamă în Iași : Profesorii Dr. Iosif Niculescu, Nicanor Mânecan, Leonard Wexler, Cicerone Filimon s-au numărat printre aceștia.

Activitate clinică și impactul conflagrației mondiale. În cadrul rețelei medicale, Dr. Franche a ocupat, prin concurs, încă din 1923, posturile de extern și intern în Clinicile Spiridoniei. În anii 1930 a lucrat de asemenea în serviciul de chirurgie organizat de Prof. Dr. Alexandru Slătineanu pe lângă Spitalul de Boli Infecțioase „Izolarea", pentru bolnavii având complicații chirurgicale. S-a aflat aici alături de apreciații chirurgi Dr. Vladimir Buțureanu și Dr. Gheorghe Chipail, ambii fomați la Iași în aceeași școală a Prof. Dr. Hortolomei. De Dr. Chipail avea să îl lege și căsătoria cu sora acestuia, Dr. Maria Chipail Franche, viitoare profesoară de Boli Infecțioase și directoare a Spitalului „Izolarea", domeniu în care aceasta a marcat un semnificativ pionierat în România. Împreună cu Gheorghe Chipail a realizat o serie de articole științifice, apărute în presa franceză, precum : *Considérations sur le rein en fer à cheval*, Journal d'Urologie Médicale et Chirurgicale, Paris, 1934 ; *Le problème expérimental du dynamisme urétéro-pyélique* (în colaborare cu Dr. Chipail, dar și cu Dr. Nicolae Fălcoianu), Journal d'Urologie Médicale et Chirurgicale, Paris, mai-iun, 1937, juillet-août-sept, 1937.

În 30 octombrie 1939, când Epitropia a hotărât deschiderea unui Centru de Transfuzii Sangvine în cadrul Triajului Spitalului Central „Sf. Spiridon", Comisia medicală întrunită în acest scop cuprindea, alături de Prof. Dr. Ion Nicolau, Prof. Dr. Alexandru Cosăcescu – coordonatori, pe Dr. Grigore Gr. Iamandi și pe asistentul universitar Dr. Oscar Franche, medic secundar chirurg. Împreună cu Prof. Dr. Cosăcescu, Dr. Franche răspun-dea de problemele de tehnică clinică (3). Tot prin concurs, unde s-a clasat pe primul loc (media 19,80 din 20 puncte), Dr. Franche a deținut, din 1940, poziția de medic primar al Serviciului de Chirurgie de Urgență, înființat de Epitropia „Sf. Spiridon" (Dosar 1538/ 1939-1940) (3).

Clinica Chirurgicală și Urologică a Profesorului Franche, mutată din 1943 la Spitalul Asigurărilor Sociale din Copou, a fost printre cele afectate de Războiul al Doilea Mondial. De aceea, la revenirea din refugiu, a apelat la Spiridonie, pentru a i se pune la dispoziție câteva camere în pavilionul în care funcționase anterior, precum și o cameră unde să se asigure consultațiile și tratamentele ambulatorii pentru pacienți suferinzi de boli urinare. Epitropia a găsit soluția, adăpostind serviciul în spațiul Clinicii I Chirurgie, iar consultațiile, în Triajul Spitalului Central „Sf. Spiridon".

Implicare administrativă. Grație prestigiului profesional câștigat și datorită calităților organizatorice, Prof. Dr. Oscar Franche, paralel conducerii serviciului de chirurgie unde era titularizat, a fost numit director al Spitalului Asigurărilor Sociale (1945-1947) și apoi al Spitalului „Caritatea" (1947-1950). După 1948, proaspăt refăcut după bombardamente, Spitalul Asigurărilor Sociale a primit denumirea de Spitalului Unificat „Dr. C. I. Parhon" și a fost pus sub direcția Profesorului Franche, între 1951-1953.

Rectorul. În plan academic, a fost ales rector al Institutului [astăzi, Universitatea] de Medicină și Farmacie din Iași (IMF), mandat exercitat între 1 decembrie 1954-1 noiembrie 1967.(Fig. 3)

Fig.3. Prof. Dr. Oscar Franche.Portret din Galeria Rectorilor. Sala Senat – UMF Iași

În această calitate, sprijinit, între alții, de Acad. Prof. Dr. Vasile Rășcanu, a înlesnit reînființarea învățământului superior farmaceutic și dezvoltarea învățământului stomatologic la Iași. Astfel, la 25 octombrie 1965, Secția de stomatologie, existentă în învățământul superior medical ieșean din 1960, a căpătat statutul de Facultate de Stomatologie. În 1961, s-a reconstituit Secția de Farmacie în cadrul Institutului de Medicină, transformată, tot în 1965, în Facultate de Farmacie. Profesorul Franche a contribuit la educația medicală continuă a chirurgilor și prin cursurile ținute la nivelul Învățământului de Perfecționare și Specializare în Medicină și Farmacie (IPSM), inițiat în 1958. S-a implicat în orientarea *Cercurilor Științifice Studențești,* constituite în 1953. Alături de Prof. Dr. Traian Baran și de studenții pe atunci Eugen Târcoveanu, Mihai Șelaru (IMF Iași) și Vasile Brazdă (IMF Timișoara), Prof. Dr. Oscar Franche a făcut parte din colectivul editorial al revistei „Spitalul" care, ca organ central al Uniunii Societăților de Științe Medicale și al Asociațiilor Studenților în Medicină din R.S.R., valorifica rezultatele cercetării biomedicale studențești.

Experiența nord-coreană.

Prof. Dr. Oscar Franche a făcut parte dintre medicii români ce au acordat asistență de specialitate, în diverse ramuri ale medicinii, poporului coreean, în încercarea atât de dureroasă a războiului dintre anii 1950-1953, ce a dus la separarea Coreei de Nord de Coreea de Sud. În afara propriei activități, Prof. Franche a fost desemnat să conducă misiunea sanitară românească, desfășurând, împreună cu întregul corp medical din Iași și din România, în ansamblu, o activitate plină de competență și dăruire (4). Elogios apreciate atât de guvernul coreean, cât și de statul român, munca și efortul

românilor au fost recompensate și prin acordarea de distincții coreene și chineze.

Contribuție științifică.

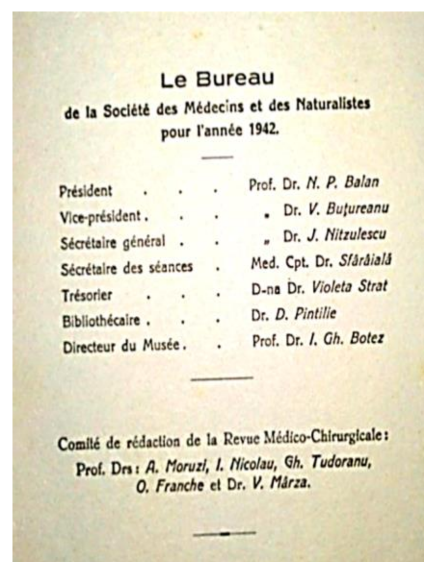
În practica spitalicească, dar și în cercetarea sa științifică, a abordat aproape toate aspectele de chirurgie generală, digestivă și traumatologie, dar s-a dedicat cu precădere chirurgiei urologice, sfera sa de excelență. În domeniul chirurgiei digestive, de pildă, s-a axat îndeosebi pe tratamentul chirurgical al ulcerului gastro-duodenal, cancerului gastric, ocluziilor intestinale, pancreatitelor acute și patologiei splenice. În urologie, alături de colectivul pe care l-a format, a aprofundat tulburările de dinamică uretero -pielică survenite consecutiv secționării sau implantărilor de uretere în intestin sau reimplantărilor uretero-vezicale, stricturilor ureterale,înscriind contribuții originale și unele priorități internaționale.S-a preocupat de diagnosticul și tratamentul tuberculozei uro-genitale, asociind chirurgia și tuberculostaticele, al tumorilor și traumatismelor sistemului uro-genital, al hidronefrozei și ptozei renale. Dispunând de una din cele mai bogate baze de date din țară și deci de o statistică relevantă în domeniu, a reușit precizarea de acuratețe a criteriilor de diagnostic, precum și a indicațiilor de tratament medical și chirugical în tuberculoza uro-genitală. La rândul său, studiul detaliat al tumorilor vezicale papilare i-au permis elaborarea unei clasificări simplificate a acestora, de mare claritate și utilitate practică. Sub conducerea sa, a fost abordată, în toată complexitatea vremii, chirurgia rinichiului, ureterului, vezicii urinare și uretrei.Prof.Dr.Doc.Oscar Franche s-a situat printre primii specialiști din România care au efectuat plastii vizând fie mărirea, fie înlocuirea totală a vezicii urinare, în contextul unor patologii și indicații bine precizate (5).Pe de altă parte, statistica vastă, pe care a adunat-o în timp, a evidențiat rolul leziunilor stenozante ale căilor excretorii în evoluția leziunilor parenchimatoase și, în final, a insuficienței renale rezultate din acestea. Investigarea tardivă, la distanță de momentul intervenției, a bolnavilor purtători de grefon intestinal pentru afecțiuni urologice a demonstrat valoarea acestei metode atunci când operațiile se practicau înainte de apariția alterărilor renale ireversibile. În pas cu progresele epocii, în 1959 Profesorul a dotat serviciul cu un aparat de dializă extracorporeală - un rinichi artificial de tip Kolff, model Necker - pentru tratamentul insuficienței renale acute de diverse origini. În același an, la București Profesorul Theodor Burghele punea și el bazele unui centru de hemodializă, dotat cu același fel de rinichi artificial (6). Acest nucleu de hemodializă acută ce a premers creării unui centru de dializă extracorporeală cronică în această parte a țării, în același spital unde, în prezent, se practică, în egală măsură cu succes, transplantul renal. Într-adevăr, se pare că a fost constant ghidat de îndemnul-deviză al maestrului său ieșean, Profesorul Hortolomei: „Măi, să nu rămânem în urmă!”.

Societatea de Medici și Naturaliști din Iași.

Urmând exemplul elitei medicale ieșene, Prof.Dr.Franche a fost membru al Societății de Medici și Naturaliști din Iași (SMN), a publicat în periodicul de veche tradiție al acestei instituții și a făcut parte din Comitetul de redacție al „Revistei Medico-Chirurgicale SMN” (7). Între 1945-1946 a fost președinte al SMN.(Fig.4)

Fig. 3.a. Revue Médico-Chirurgicale. Bulletin de la Société des Médecins et des Naturalistes de Jassy, LIII-ème année, no. 5-6, 1942. Coperta I.

Le Bureau
de la Société des Médecins et des Naturalistes
pour l'année 1942.

Président	Prof. Dr. *N. P. Balan*
Vice-président	„ Dr. *V. Buţureanu*
Sécrétaire général	„ Dr. *J. Nitzulescu*
Sécrétaire des séances	Med. Cpt. Dr. *Sfărâială*
Trésorier	D-na Dr. *Violeta Strat*
Bibliothécaire	Dr. *D. Pintilie*
Directeur du Musée	Prof. Dr. *I. Gh. Botez*

Comité de rédaction de la Revue Médico-Chirurgicale:
Prof. Drs: *A. Moruzi, I. Nicolau, Gh. Tudoranu, O. Franche* et Dr. *V. Mârza.*

Fig. 3.b. **Revue Médico-Chirurgicale**. Bulletin de la Société des Médecins et des Naturalistes de Jassy, 1942, an 53, nr. 5-6. Coperta a III-a.
Comitetul de Redacţie al Revistei Medico-Chirurgicale:
Profesorii Dr. A Moruzi, I. Nicolau, Gh.Tudoranu, O. Franche și V. Mârza.

SMN”[1] (7). Între 1945-1946 a fost președinte al SMN.(Fig.4)

---

[1] Parte din lucrările Profesorului Franche apărute în perioada interbelică în Revista Medico-Chirurgicală a Societății de Medici și Naturaliști din Iași, ce exprimă aria cercetărilor clinice: Franche O. *Osteom al apofizei coronoide a maxilarului inferior*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XXXVII, 1926, nr.1: 33-34; Franche O., Agapi C. *Un caz de sarcom a intestinului subţire*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XXXVII, 1926, nr.4:44-51; Franche O. *Drenajul Mickulicz*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XXXVIII, 1927, nr.4: 333-348; Franche O., Ionescu E. *Consideraţiuni asupra tumorilor testiculare*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XXXIX, 1928, nr.3: 296-304; Franche O. *Malformaţiune uterină rară, uter bilocular corporal dublu hematometru şi hematosalpinx*. *Anclavare în bazin*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XXXIX, 1928, nr.5: 434-438; Franche O., Burghele T. *Un caz de peritonitâ difuză datorită perforaţiei anzei sigmoide prin os de peşte*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XL, 1929, nr.1:21-24; Franche O., Burghele T. *Plagă vasculară uscată în practica civilă*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XL, 1929, nr.1: 30-32; Franche O., Burghele T. *Sarcină tubară recidivantă ruptă. Reanimare definitivă a cordului prin adrenalină intracardiac.* Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XL, 1929, nr.4: 368-448; Franche O. *Maladia lui Kümmel-Verneuil*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XL, 1929, nr.6: 597-616; Franche O., Gatoschi Gh. *Lombartria lui Léri*. XL, 1929, nr.4: 350-360; Franche O. *Consideraţiuni asupra cancerului penian*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLI, 1930, nr.5:.492- 509; Franche O., Falcoianu N. *Două cazuri de tuberculoză a pubisului*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLI, 1930, nr.6:.679-686; Franche O., Puiu R. *Un caz de fractura lui Monteggia*, Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLII, 1931, nr.4:522-546; Franche O. *Osteocondrita şoldului şi tuberculoza*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLII, 1931, nr.6:737-746; Franche O., Chipail Gh. *L'hydropisie de la vésicule biliare*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLIII, 1932, nr.6: 290-299; Franche O., Ionescu, Dobrescu. *Fibrome de la paroi antérieure de l`abdomen*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLIII, 1932, nr.6:310-312; Diaca C., Franche O., Lupu E.*Considérations anatomocliniques sur un cas de tuberculose du sein*, Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an XLVIII, 1937, nr.3:153-163;Franche O., Niculescu L,*Rupture traumatique d'un kyste hydatique de la rate*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LII, 1941, nr. 1-2: 74-79; Franche O., Munteanu A., Tanasescu L, Popovici M., Serbanescu E. *Statistica răniţilor*

Istoria Urologiei. Ca orice specialist eminent, Prof. Franche se raporta la aspecte de referință din istoria medicinei și, mai cu seamă, din istoria propriului domeniu, din logica și semnificația evoluției sale, sesizând perspectivele și alegerile optime de făcut la un moment dat: o istorie, în mare parte, trăită.

FiguraMaestrului Hortolomei. La inaugurara bustului mentorului său, Acad. Prof. Dr. Nicolae Hortolomei (1885-1961), amplasat în holul Palatului Clinicilor Chirurgicale, în 1963, a scris pagini relevante referitoare la modelul său profesional și uman. Pe Nicolae Hortolomei, „figură centrală a chirurgiei contemporane românești", îl percepuse ca pe o personalitate „glorioasă", dominată de o „ambiţie creatoare, dinamică şi constructivă, a întregirii personale şi a mersului spre progres…(..), ambiţia de a fi un adevărat şef de şcoală şi [el] a reuşit să lase învăţământului nostru superior cel mai mare număr de profesori." (..) Avea „eleganţă în atitudine, devotament, varietate" impresionantă de preocupări medicale, duse la desăvârșire (8). „Nimeni din generaţia mea, care a avut fericirea să audieze primele cursuri de anatomie, ținute de tânărul profesor, nu va putea uita momentele de înălţător entuziasm pe care le-am trăit şi care au aureolat, de atunci, cu o notă de desăvârşită consideraţie şi respect, situaţia de profesor universitar". (8)

Detaliu.Prof. Dr. Hortolomei
Fig. 3. Palatul Clinicilor Chirurgicale ale Spiridoniei. Holul de acces străjuit de busturile profesorilor Leon Sculy (sus) şi Nicolae Hortolomei (jos), alături de efigiile în basorelief

din secţia l-a chirurgicală a Spit.Z 1284. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LII, 1941, nr.3-4: 108-113; Franche O., Popovici V., Tanasescu I. *Plăgile pnn arma de foc ale vezicii*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LII, 1941, nr.5-6: 250 -256; Franche O., Stoian M. *Extravazatele pyelice*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LIII, 1942, nr. 1-2:55-62; Cosacescu A., Franche O., Golaescu M. *Neoplasm renal bilateral.* Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LIII, 1942, nr.1-2:3-10 ; Franche O., Niculescu I., Munteanu A. *Maladia colului vezical – forma congenitală (Maladia Marion).* Rev Med Chir Bull Soc Med Nat Jassy, 1942, an 53, nr.5-6; Franche O. *Curs inaugural la catedra de clinică chirurgicală şi urologică*. Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LIV, 1943, nr.1-2:21-46; Franche O., Munteanu E. *Réanimation du cœur par massage sous-diaphragmatique.* Rev Med Chir Soc Med Nat Iasi, an LIV, 1943, nr.3-4: 226-237; Franche O., Vasilescu C., Ionescu O. *Űber einen umfangreichen Abszess in der Lunge und in der Milz*. LIV, 1943, n.3-4: 346 -358; Tudoranu Gh., Franche O., Vaselescu C., Niculescu I., Ionescu O. *Betrochtungen über das maligne Lymphogranulom mit primitiver Magenlokalisierung*. LIV, 1943, nr.3-4:359-372.(7)

ale profesorilor Gheorghe Chipail (dr) şi Vladimir Buţureanu (stg)

Caracterizarea Profesorului Hortolomei era realizată pe fundalul evoluției chirurgiei ieșene și românești, al idealului de afirmare națională, dar și al unei nobile aspirații de consacrare -o dată în plus- a școlii chirurgicale de la Iași, al cărei produs era, și ai cărei reprezentanți de seamă erau evocați: prima generație - profesorul Leon Sculy; a doua generație, venită de la București - Ernest Juvara, Amza Jianu; și a treia generație, în sfârșit de sorginte locală: Ion Tănăsescu, Nicolae Hortolomei, Paul Anghel și alții. (Fig.3) Animat de o „admirabilă curiozitate științifică și suplețe intelectuală", dotat cu o memorie uimitoare, Maestrul Hortolomei a fost neobosit în cultivarea excelenței și a ajutorării aproapelui, și, la „o vârstă când alții își caută o viață de liniște, calm și reculegere", domnia sa nu renunța la „ședințe operatorii lungi și obositoare…(..) sau de chirurgie experimentală", ori căuta precizarea „unui amănunt tehnic de chirurgie cardiacă și vasculară, al cărei pionier entuziast" la noi a fost. Profesorul „nu cunoștea încruntarea (…). Suprema marcă de dezaprobare era indiferența sau, și mai biciuitor, disprețul."

Urologia timpului său. Dar, în repetate rânduri, Prof. Franche a dovedit atașamentul său la tradiție și implicit la istoria științei. Astfel, rostindu-şi ***lecţia inaugurală*** în 19 noiembrie 1942 (9), la intrarea în corpul profesoral - „în cea mai înaltă treaptă din învăţământ" - Dr. Oscar Franche trecea de la bun început toate laudele primite asupra Facultăţii de Medicină din Iaşi, al cărei elev mărturisea că avusese cinstea să fi fost şi, mai ales, asupra şcolii chirurgicale căreia îi aparţinea. (Fig.4)

Mulţumirile se îndreptau către Profesorul Dr. Alexandru Ţupa (1886-1956), decanul în funcţie pe atunci al Facultăţii de Medicină, cel care îl susţinuse în clipele „de depresiune, inseparabil legate de situaţia de candidat". Eminent histopatolog, Ţupa făcea parte din şcoala Academicienilor Prof. Dr. Victor Babeş şi Gheorghe Marinescu. Înţelept şi recunoscător, Profesorul Franche adăuga asigurarea că sentimentele sale „de condescendentă prietenie vor rezista vicisitudinilor luptelor universitare".

Realizând un fundal filosofic-moral pregnant al memoriilor sale, tânărul magistru evidenţia mai întâi importanţa instituţiei universitare „ca factor de permanenţă a elementelor de cultură şi civilizaţie", precum şi necesitatea nesubordonării Universităţii, nici a universitarului, unor autorităţi străine statutului acestora, ţinând de „contingenţele situaţiilor politice sau administrative". O observație valabilă oricând, și, cu atât mai mult în acei ani zbuciumați ai unor confruntări sângeroase și ai răsturnării valorilor. Considerând «starea de destin» a fiecărui om, Prof. Franche împrumuta un citat din ilustrul chirurg şi scriitor francez Jean Louis Faure (1863-1944), pentru a reliefa „şansele pe care soarta – neîndoios favorabilă – [i] le-a presărat în cale". Formaţia spirituală pe care o dobândim – se sublinia – este „rodul muncii individuale neîntrerupte, încadrată însă într-un continuu efort colectiv", depus de mediul familial şi social, deși „întâmplarea" are rolul său, uneori dramatic: „Este în soarta fiecărui om chiar cea

mai strălucită şi mai meritată prin muncă, inteligenţă şi câteodată chiar prin geniu, o parte de hazard, care duce la cele mai înalte culmi şi câteodată chiar în prăpastie. Însă numai acela devine mare, care se arată demn de şansele favorabile pe care soarta i le-a presărat în cale”. Iată de ce figurile profesorilor care au călăuzit paşii celor ce-şi împlinesc cariera trebuiau puse în lumină. Cine au fost, în acest caz, merituoşii magiştri? La loc de frunte, din nou, Profesorului Nicolae Hortolomei, dar şi Profesorului Grigore T. Popa, între altele foşti preşedinţi, pentru scurt timp, ai *Societăţii de Medici şi Naturalişti din Iaşi*, în 1923, respectiv în 1932.

Alături de Prof. Gr.T. Popa (1892-1948), ucenicul în ale medicinii a încercat satisfacţia cercetării experimentale, ceea ce i-a trezit intenţia de a crea el însuşi acum un laborator de chirurgie experimentală menit lămuririi unor aspecte teoretice, paralel perfectării metodelor şi tehnicii utilizate zilnic în clinică.

TABLE DES MATIÈRES

Prof. Dr. Gh. Plăcinţeanu.—Aportul chirurgiei in obstetrică.
Prof. Dr. O. Franche. — Curs inaugural la catedra de clinică chirurgicală şi urologică.
Prof. Dr. Gh. Nastase.—Evoluţia şi progresele dermato-sifiligrafiei in ultimile două decenii.
Prof. Dr. Vl. Buţureanu et *Dr. D. Dragomir.* — Quelques considérations sur un cas de désarticulation inter-scapulo-thoracique.
Dr. N. Barbilian et *I. Parhon.* — Sur un cas de malformation de l'àppareil uro-genital et de l'intestin terminal, chez un nouveau-né.
Dr. Virgil Costea, Mircea Munteanu et *C. Andoni.* — Rechèrche sur l'action des sulfamides dans le traitement de la trichophytie.
Dr. I. Iancu, Dr. L. Norz et *Drd. Vasilescu M* — Les variantes artérielles du membre supérieur et leur importance en chirurgie.
Dr. Ioan Iancu.—L'absence bilatérale de la parotide.
Prof. Dr. Al. Moruzi et *Al.* et *M. Popescu.*—Notre experience des plaies penetrantes du crane pendant la campagne de 1941.
Dr. D. D. Popesco. — Traitement des vomissements Graves consécutifs a la grossesse. (Une variante technique du procédé de prof. Aburel).
Prof. Dr. Gh. Plăcinţeanu. — Recenzii.
Şedinţele Societăţii de Medici şi Naturalişti din Iaşi.
Extrait des Proces-Verbaux des Séances: Soc. Roumaine de Neurologie, Psychiatrie, Psychologie ét Endocrinologie, 1940.

Fig. 4**.a** ***La Revue Médico-Chirurgicale. Bulletin de la Société des Médecins et des Naturalistes de Jassy*****, 1943**, an 54, nr. 1-2; a. coperta I; b. coperta a II-a: Tabla de Materii cuprinde trei cursuri inaugurale: Prof. Dr. Gheorghe Plăcinţeanu; Prof. Dr. Oscar Franche; Prof. Dr. Gheorghe Năstase.

Schiţa de portret a savantului Gr. T. Popa releva un caracter de excepţia, un „Şef de şcoală model, stimul continuu la preocupări ştiinţifice, intelectual subtil şi multilateral de o activitate neobosită, om de idei ce pune în slujba lor un curaj şi o perseverenţă în contradicţie flagrantă cu cameleonismul obişnuit pe meleagurile noastre”, ceea ce îl impunea ca „modelul adevăratului profesor şi intelectual”. „Când la un moment dat am rămas fără patron – mărturisea Dr. Franche – , toţi elevii şcoalei *Hortolomei* am găsit la Domnia-Sa sprijinul cald şi persuasiv, care împiedică energiile tinere de depresiunea sterilizantă a decepţiunilor timpurii. Şi de atunci nu este un moment decisiv în cariera mea, în care să nu fi avut pe d. prof. *Popa* alături.”

Profesorul Nicolae Hortolomei a rămas, totuşi, termenul de referinţă al chirurgului Oscar Franche. Prin „cursurile sale calde, persuasive, entuziaste, Profesorul transforma domeniul arid al Anatomiei şi Embriologiei într-o ştiinţă vie, plină de farmec”, nebănuit şi totuşi organic legată de clinică, transfigurată – parcă – în viziunea Maestru-lui. Anatomia constituia, aşadar, baza pregătirii oricărui chirurg. Pe lângă dorinţa de progres, etica profesională ghida comportamentul Profesorului Hortolomei. Bolnavului trebuia să i se subordoneze totul, iar sacra lui durere trebuia respectată, consacrându-i-te „total şi exclusiv”. Singure-le titluri de succes la şcoala renumitului Magistru erau munca şi meritul.

Un loc aparte în formarea Dr. Oscar Franche i-a revenit totodată Profesorului Georges Marion (1869-1960), de la Clinica de Urologie a Spitalului Necker din Paris, „un foarte experimentat chirurg, dotat cu un aspru bun simţ”. (Fig.5) La Spitalul Necker, Marion era continuatorul unor urologi celebri, precum Félix Guyon (1831-1920), Joaquín Albarran (1860-1912), Félix Legueu (1863-1939), dar înfiinţase între timp o serie de alte câteva servicii de profil în Paris. „La o vârstă când alţii încheie o carieră, Profesorul Marion abia devine titularul clinicei de boli urinare, cu dificila misiune de a menţine la acelaş nivel o şcoală a[i] cărei şefi au fost un Guyon, un Albarrán, un Legueu. Vor spune alţii măsura în care a reuşit... După părerea mea – subliniază Dr. Franche -, realizase încă dinainte o în-treprindere mai dificilă: crease la Spitalul Lariboisière, în serviciul Civiale, o a doua

şcoală urologică care în ultimii douăzeci de ani a adăugat un nespus prestigiu Urologiei franceze, alături de şcoala de tradiţie oficială de la Necker.”

La 69 de ani, Prof. Marion era lucid, precis în diagnostic şi tehnică operatorie, ascunzând, sub un aspect rece, un suflet deosebit de sensibil. „Era unul prin care creştea prestigiul ştiinţei franceze şi afecţiunea de care se bucură, în vremuri bune ori de restrişti, eterna Franţa”. Membru al Academiei de Medicină din Franţa, a primit şi ordinul Legiunii de Onoare. Profesorul Franche trasa apoi specificul şi destinul urologiei în Franţa, unde fusese creată ca specialitate din chirurgia generală de către Profesorul Guyon, la Spitalul Necker din Paris, în 1867.

Dar şi în România, Prof. Dr. Amza Jianu (1881-1962), chirurg general la Iaşi, ocupase mai târziu cu strălucire catedra de boli urinare în Bucureşti pentru a redeveni ulterior titular al unei clinici chirurgicale, urmat fiind de Prof. Nicolae Hortolomei, eminent urolog şi unul din cei mai de seamă chirurgi generalişti.

Nu treceau ignorate nici şcolile urologice germană, engleză, italiană, americană. Se amintea introducerea endoscopiei uretrale şi vezicale de către Profesorul Antonin Jean Desormaux (1853), ce a marcat o etapă de referinţă; realizarea, între 1878-1885, de către Profesorul Maximilian Nitze, a cistoscopului, altă achiziţie capitală în

disciplina urologică; şi practicarea cateterismului uretral de către Profesorul Albarrán din 1897, care dotase cistoscopul cu gheare conducătoare pentru sondă. Descoperirile lui Pasteur şi fundamentarea teoriei microbiene a bolilor, împreună cu aplicarea cistoscopului şi razelor X au completat faza clinică şi bacteriologică prin faza imagistică – endoscopică şi radiologică – în evoluţia urologiei, așa cum afirmase și Edmond Papin (1876-1946), unul din președinții Societății Franceze de Urologie. S-au distins, în aceste condiţii, Maurice Heitz-Boyer, Friedrich Voelcker, Alexander von Lichtenberg, Maurice Chevassu, care au identificat noi entităţi nosologice urologice. Începea folosirea substanţelor colorate cu eliminare renală. În România, Prof. Dr. Mitică Popescu-Buzeu a aplicat, la rândul său, metoda fenolsulfonftaleinei, care luase locul celei iniţiale, cu albastru de metilen. Se făcea, de asemenea, legătura între patologia renală –nefrologică– şi cea urologică şi se sublinia rolul esenţial al cercetării de laborator a urinei şi sângelui. De la Fernand Widal, „nici un pas nu e făcut fără studiul ureei sanguine". S-a introdus apoi şi evaluarea controversatei constante a lui Léon Ambard.

Este de reţinut, nu mai puţin, personalitatea Profesorului Dr. Vladimir Buţureanu (1895-1979), primul asistent universitar în formarea tânărului Franche, mentorul care l-a învăţat să discute şi să pună un diagnostic exact, să dea o indicaţie terapeutică precisă, la care a admirat „o execuţie operatorie .(..). un talent personal, înnăscut", „eleganţa şi fineţea ce pot căpăta chiar cele mai dificile operaţiuni". Dar, Prof. Buţureanu a fost şi cel alături de care a hoinărit prin muzeele, teatrele şi sălile de concert ale Parisului, căruia îi datora „cărţi minunate citite sub imboldul şi din curiositatea deşteptate din discuţiunile cu Domnia-Sa" şi „sensaţiunile estetice cele mai delicate".

În sfârşit, ultimii ani s-au desfăşurat sub conducerea Profesorului Dr. Alexandru Cosăcescu (1887-1951), urmaşul unei alte tradiţii impunătoare, reprezentată de Profesorii Toma Ionescu şi Petre Herescu, al căror elev Profesorul Cosăcescu era. Profesorul Franche păstra convingerea că ponderea înaltă trebuia să o deţină practica medicinei clinice, în raport cu teoria şi datele de laborator, care, scoase din context, pot duce la catastrofe. „În prezenţa Domnei-Sale examenul bolnavului este o plăcere şi un izvor continuu de idei ce se înlănţuesc armonios şi logic. Un fapt care pentru alţii trece neobservat, sub influenţa inteligenţei Domniei-Sale vii, a unei culturi medicale puţin comune, ajutat de o memorie nu mai puţin deosebită, devine elementul de prim ordin ce determina caracteristica cazului studiat." De aceea, „pentru tot ceeea ce am învăţat de la D-sa, pentru delicata discreţie cu care m-a ajutat întotdeauna, cât şi pentru prietenia cu care m-a onorat în ultimul timp", Prof. Franche îl ruga „să primească afectuoasele şi condenscendentele mele sentimente."

Urologul trebuia să fie chirurg general, așa cum se desprinde din două exemple: acela al Profesorului Henri Hartmann (1860-1952), care a condus efectiv serviciul de urologie Civiale, de la spitalul Lariboisière, şi care, în această calitate, a dat lucrări de specialitate urologică de primă importanţă; al doilea este

al Profesorului Pierre Bazy (1853-1934), lăudat și de Albert Mouchet (1869-1963) președinte al Academiei Naționale de Chirurgie (1933-1934) a Franței. Între „ştiinţa" şi „arta" medicală, prin urmare, era nevoie să existe un echilibru. Etica medicală, combaterea ignoranţei profesionale erau recomandate, în încheierea discursului, tinerilor studenţi chemaţi să îmbrăţişeze, într-o caldă şi largă înţelegere, omeneasca suferinţă, atât în crizele ei trupeşti, cât şi în cele morale.

Urologia ieșeană în viziunea Profesorului Franche

Precursorii

La împlinirea a 150 de ani de la crearea Societății de Medici și Naturaliști din Iași, Prof. Oscar Franche a scris o scurtă istorie a urologiei ieșene, publicată în numărul jubiliar al Revistei Medico-Chirurgicale, periodicul acestui vechi așezământ ieșean de știință europeană (10). Edificarea urologiei ca specialitate eminamente chirurgicală s-a datorat lui Félix Guyon (1831-1920) și Sir Henry *Thompson* (1820-1904). Prin aceasta s-a depășit limitarea urologului la a fi exclusiv specialistul care pune diagnostice și explorează instrumental aparatul urinar. În România, meritul inițierii acestei specialități a revenit Profesorului Petre Herescu (1868-1915), discipol al profesorilor francezi Félix Guyon și Joaquín Albarrán. Docent al Facultății de Medicină din București în 1904, Dr. Herescu a fost șeful primei secții de urologie de la Spitalul Filantropia (1901-1904), ulterior activând la Clinica de boli ale căilor urinare a Spitalului Colțea. A fost profesor la Catedra de Boli Urinare, inaugurată de Facultatea de Medicină din București în 1911 (1911-1915)**.** A format o adevărată școală urologică, din care au făcut parte Doctorii Stoicescu, Strominger, Cealâc, Gh. Marinescu, alături de Dr. Mihai Ștefănescu-Galați, primul coordonator al acestei discipline la Iași. Prof. Herescu a dispărut în 1915, la 47 de ani, în urma unei crize de angor.

Profesorul Ștefănescu-Galați

Dr. Ștefănescu-Galați (1874-1949) a fost primul său medic secundar (1901-1905), apoi, din 1905, docent

al Facultății de Medicină din Iași și șeful secției de urologie tocmai înființată în 1906 de către Epitropia Spitalelor „Sf. Spiridon". Cu avizul Ministerului Instrucțiunii, a inițiat un curs liber de Boli ale Căilor urinare, în anul școlar 1905-1906, pe care l-a continuat pînă în 1913, dată când s-a creat Catedra de Boli Genito-Urinare, al cărei profesor supleant a devenit. Titularizat în 1915, a funcționat până la 1 sepetembrie 1940. Între 1913-1940 – arăta Prof. Franche –, Prof. Ștefănescu-Galați a desfășurat o activitate meritorie. Cursurile îi erau pline de vivacitate și spirit, cu digresiuni amuzante, având o bună audiență printre studenți, deși „cam superficiale pentru specialist". A editat un „Manual de Urologie Clinică", foarte util învățământului. Deși, sublinia Prof. Franche, predecesorul său publica destul de puțin, Prof. Legueu (Paris) îi recunoștea meritul de a fi susținut în plan clinic, printre cei dintâi, ideea unei patologii a aparatului urinar superior provocată de tulburările dinamice

uretero-pielice (Journal d'Urologie, 1928), fapt împărtășit de numeroși urologi, precum Legueu, Fey, Gouverneur și Marion, Caporale, Grégoire etc. În serviciul său din Spital, cistoscopia, cateterismul ureteral, litotriția, uretrotomia internă etc se realizau cu o manualitate perfectă. Obiecția ce i s-ar putea aduce Doctorului Ștefănescu-Galați era aceea că practica o urologie prea puțin chirurgicală. Tentativele mai intervenționiste ale unuia din colaboratorii săi, Dr. Ralescu, nu au avut prea mare succes. După 1927, la vechiul Spital Israelit s-a constituit un Serviciu de Urologie, dirijat de Dr. B. Fingerhut, unde, sub patronajul Profesorului Hortolomei, s-a realizat o activitate cu un profil chirurgical mai pronunțat: prostatectomia și nefrectomia erau deja operații curente.Era recunoscută și tratată mai activ tuberculoza renală, calculoza urinară, boala colului vezical etc. Dar, această activitate era încă departe de nivelul general al specialității, limitată de numărul redus de paturi de spital, afectate urologiei.(9,10)

Urologia Profesorului Franche

Din 1942, titularul Catedrei de Chirurgie și Boli Genito-Urinare a fost Prof. Dr. Oscar Franche, dar, prin reforma învățământului superior din 1948, Urologia nu a mai figurat în curricula universitară ca disciplină aparte, ci a fost inclusă în cursul de chirurgie generală. Așa s-a întâmplat până în 1973, când și-s recăpătat statutul de Catedră de sine-stătătoare. În consecință, în 1948 Clinica și-a schimbat titulatura în Clinica a II-a Chirurgicală, păstrând, însă, în jumătate din activitatea ei, preocuparea constantă pentru problemele practice și de cercetare în domeniul urologiei, care a căpătat totodată un „caracter eminamente chirurgical”. Prof. Franche a făcut o succintă trecere în revistă a activității sale, sincronizată urologiei vest-europene, pe cât posibil. La acel moment, această clinică era singura de profil în toată Moldova. O chirurgie urinară activă nu se putea imagina fără o investigare avansată, globală și separată a funcției renale și fără explorări din cele mai precise în scop diagnostic. Explorările funcționale renale au cunoscut o anume simplificare în sfera urologiei, în contrast cu caracterul tot mai complex al nefrologiei, aprecia Magistrul. Constanta Ambard, coeficientul Van Slyke erau deja „istorice”. În scop diagnostic, se recomanda evitarea manevrelor instrumentale în favoarea urografiei, ce oglindea starea rinichilor, căilor urinare și meatului urinar. Cromocistoscopia și cateterismul ureteral uni- sau bi-lateral, combinat ori nu cu pielo- și uretro-pielografia au devenit indispensabile, asociate sau nu urografiei. Uretrografia și uretrocistografia deveniseră tot mai des utilizate în examinarea vezicii urinare și uretrei. Limfografia și flebografia pelvină au constituit tehnici curente în tumorile de vezică și de prostată. Puncția-biopsie era indicată doar excepțional în patologia renală, dar de elecție în patologia prostatei. Cancerul de prostată beneficia aproape exclusiv de tratatment „umoral”. Puncției-biopsie renale i se prefera lombotomia exploratorie. Ureea sangvină, fenolsulfonftaleina (PSP), clearance-ul ureei s-au impus ca examene de rutină. Ionograma a fost curent folosită în insuficiențele renale, mai ales acute. Când era necesar, se trecea la

clearance-ul P.A.H. și al hiposulfitului de natriu, la densimetria urinară, evaluarea ureei urinare, a calciuriei, ca probe funcționale renale.Cu ceea ce am avut la dispoziție, am practicat câteva cavografii, alături de cele spontane, obținute în cazul efectuării flebografiilor pelvine. Unele explorări radioizotopice, precum scintigrama renală și nefrograma nu erau încă posibile la Iași în 1969-1970. Ca patologie, s-a abordat tuberculoza renală, hidronefroza, nefro-calcinoza, renichiul în burete spongios, chisturile pielice, pielonefritele.Oricând s-a putut, s-a promovat o chirurgie conservatoare, recurgându-se la nefrectomii parțiale și speleotomie în tuberculoză, plastii pielice și uretero-pielice, metode ce au extins indicațiile nefrostomiei. Patologia ureterală a beneficiat de anastomose uretero-caliceale și uretero-pielice. Pentru ureterul pelvin, s-a recurs la implantarea în vezică sau colon ori rect, sau într-un grefon de entero-plastie vezicală. Adesea s-a aplicat procedeul Cassetti-Boari. Patologia vezicii a fost, la rândul său, atent tratată: cistită, litiază vezicală, diverticuli ai vezicii, fistule vezico-vaginale, boala colului vezical. Pentru vezica mică de natură tuberculoasă, s-au folosit diverse tehnici de ileo– sau colo–plastie. Studiul tumorilor vezicii a condus pe Profesor și colaboratori la a propune o clasificare „simplificată”, din nevoia unei înțelegeri mai clare a microscopiei și terminologiei anarhice, existente la acel moment. S-a ajuns la indicații rationale ale cistectomiei, parțiale ori totale. Cistoplastia de substituție după cistectomie totală în tumorile vezicale nu a permis, totuși, concluzii optimiste. În patologia ureterală a adultului, atenția s-a îndreptat către leziunile traumatice, adesea considerate minore, dar care sunt în realitate grave și impun intervenții bine cumpănite. Una din metodele apreciate era operația Soloviov-Badenoch. Din sinteza remarcabilei sale activități nu lipsea menționarea rinichiului artificial model Necker, ce înlesnea tratarea insuficienței renale acute. „Colectivul Clinicii a II-a Chirurgicale a abordat și rezolvat întreaga patologie chirurgicală renală”, conchidea Profesorul. O activitate multilaterală dinamică, reflectată în publicații în țară și străinătate, în comunicări la congrese și conferințe, ținute în țară și în afara ei. (10)

Concluzii

Profesorul dr. doc. Oscar Franche a pus bazele urologiei chirurgicale funcționale moderne la Facultatea de Medicină din Iași. Om al acestei cetăți universitare, a fost mândru de orașul care îl adoptase și i-a conferit celebritate. L-a promovat, la rândul său, în lumea medicală românească și vest-europeană, punând temelia școlii urologice ieșene, pe care a ilustrat-o cu cinste, dăruindu-i plus valoare prin efortul său și al colectivului pe care l-a condus. Cu aceeași prestanță a reprezentat atât Societatea de Medici și Naturaliști, ca președinte și membru activ, cât și Institutul de Medicină și Farmacie din Iași, al cărui rector și cadru didactic de excepție a fost. În iunie 1969 i s-a conferit titlul de Profesor universitar emerit al Republicii Socialiste România „în semn de prețuire a personalului didactic pentru activitatea meritorie în domeniul instruirii și educării elevilor și studenților și a contribuției aduse la dezvoltarea

învățămîntului și culturii din patria noastră.” Pe lângă alte distincții naționale, a fost ales membru al Societății Române de Chirurgie, al Societății Române de Urologie, dar de asemenea membru al Societății Franceze de Urologie și al Societății Internaționale de Chirurgie. Ca în destinul atâtor alți înaintași, chiar și atunci când ecoul faptelor sale pare că s-a stins, în urma oricărui profesionist devotat rămâne opera sa „anonimă”, prin care lumea căreia i-a aparținut a progresat.

Bibliografie selectivă

Traian Bratu. *Anuarul Universității Mihăilene Iași 1930-1935,* Iași: Ed. Universității Mihăilene, 1936, p. 309.

Mihai Lițu. *Gheorghe Plăcințeanu – o viață de om dedicată oamenilor,* in *Semicentenar Clinica II Ginecologie Iași. Centenar Prof. Dr. Gheorghe Plăcințeanu,* Iași: Polirom SA, 1994.

Eugen Târcoveanu, Mihai Lițu, Oana Epure. *Epitropia Sf. Spiridon Iași.De la origini, la glorie, desființare și noi începuturi*, Iași: Ed. Scripta Manent, 2004, vol. II.

Constantin Gh. Marinescu. *Un secol de învățământ medical superior la Iași. Institutul de Medicină și Farmacie (1948-1979),*Iași: Întreprinderea Poligrafică, 1979.

Costică Novac. *Oscar Franche (1900–1988). Creator Al Urologiei Moderne La Iaşi,* In E. Târcoveanu, V. Scripcariu (Editori) *Ctitorii Prestigiului*, Vol. **II,** Iași: Ed. „Gr. T. Popa”-UMF Iași, 2019.

Vasile Sârbu. *Istoria transplantelor de organe din România* (II), Medica Academica, on december 11, 2019, https://medicaacademica.ro/istoria-transplantelor-de-organe-din-romania-ii/ MEDICA ACADEMICA, DECEMBER 11, 2019

Cristina Ionescu. *Indexul bibliografic al Revistei Medico-Chirugicale 1887-1944*, Clinica, suppl. Rev Med Chir Soc Med Nat Iași, 2001, vol.VI, nr.1: 21-22.

Oscar Franche. *Personalitatea Prof. N. Hortolomei,* Rev Med Chir Soc Med Nat Iași, 1963, an 67, nr. 2: 283.

Oscar Franche. *Curs inaugural la Catedra de Clinică Chirurgicală şi Urologică - Lecţiune ţinută în Amfiteatrul Facultăţii de Medicină din Iaşi, la 19 Noembrie 1942,* Revue Médico-Chirurgicale – Bulletin de la Société des Médecins et des Naturalistes de Jassy” – LIV-ème année, no. 1-2, 1943.

Oscar Franche. *L'Urologie dans le centre médical universitaire de Jassy, Rapports, Médaillons et Communications présentés dans les Séances des Sections de la Société des Médecins et des Naturalistes [de Jassy]*, Section de chirurgie, 6 octobre 1970, Rev Med Chir Soc Med Nat Iași, 1970, nr.4: 921-925.